

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 29. februar 2024
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Christina Husted Lundø
Sagsnr.: 2023-10709
Dok.: 3166840

UDKAST TIL TALE

**Til brug for forelæggelse af forslag til forordning om
migrantsmugling, menneskehandel og udvidelse af Europol-
forordningen mv. for Folketingets Retsudvalg den 29. februar
2024**

[Indledning]

Tak for ordet.

Kommissionen har den 28. november 2023 fremsat et forslag til en forordning om migrantsmugling, menneskehandel og udvidelse af Europol-forordningen. Forordningsforslaget er en del af en samlet pakke, der har til formål at styrke Europol og bekæmpelsen af migrantsmugling og menneskehandel i EU.

Jeg vil indlede min forelæggelse med at give et kort overblik over nogle af de initiativer, der indgår i forslaget. Herefter vil jeg sætte ord på, hvilken betydning

forslaget kan få for Danmark og for dansk politisk samarbejde med Europol.

[Overblik over initiativerne i forslaget]

Formålet med forslaget er at styrke Europols rolle i bekæmpelsen af migrantsmugling og menneskehandel i EU, men der lægges med forslaget også op til generelt at styrke Europols rolle på en række områder, som jeg vil komme ind på.

Forslaget skal således være med til at sikre, at Europol også i fremtiden har de nødvendige retlige og operationelle værktøjer til at kunne støtte medlemsstaterne effektivt i bekæmpelsen af migrantsmugling og menneskehandel.

Menneskesmugling og menneskehandel er alvorlige forbrydelser, som jeg ser med stor alvor på. Det er forbrydelser, der nedgør mennesker og krænker deres værdighed i kriminelles jagt på økonomisk profit.

Menneskesmugling er derudover en forbrydelse, der underminerer Europas og de enkelte landes ret til og mulighed for at styre, hvem der får adgang til EU. Og regeringen er derfor også positivt indstillet over for at styrke EU-samarbejdet om bekæmpelse af de alvorlige forbrydelser.

Sager om migrantsmugling og menneskehandel har en grænseoverskridende karakter og ledsages ofte af andre former for alvorlig kriminalitet – eksempelvis hvidvask eller dokumentfalsk. Det internationale og europæiske politisamarbejde spiller derfor en væsentlig rolle i kampen mod den type grænseoverskridende kriminalitet.

En central del af forslaget handler om at styrke ”Det Europæiske Center for Bekæmpelse af Migrantsmugling”. Der er allerede i dag et sådant center i Europol, men med forslaget foreslås det oprettet som en permanent struktur under Europol, ligesom der lægges op til en styrkelse af centerets rolle. Centeret skal være et tyngdepunkt for både efterforskningsmæssige og operationelle foranstaltninger samt for strategiske analyser.

Herudover skal samarbejdet og koordineringen mellem de forskellige EU-agenturer – dvs. mellem Europol, Eurojust (Den Europæiske Unions Agentur for Strafferetligt Samarbejde) og Frontex (Det Europæiske Agentur for Grænse- og kystbevogtning) – styrkes, hvilket bl.a. skal ske ved at sikre permanent udstationering i Europol af medarbejdere fra Eurojust og Frontex.

Samtidig forpligtes medlemsstaterne til at udpege en eller flere specialiserede tjenester under sine kompetente myndigheder og sørge for, at disse tjenester indsamler og udveksler alle relevante oplysninger med Europol og

andre medlemsstater. Medlemsstaterne skal endvidere sikre, at der sidder en repræsentant fra den pågældende udpegede tjeneste i Europols Center for Bekæmpelse af Migrantsmugling.

Kommissionen lægger med forslaget derudover op til at styrke Europol mere generelt.

Det skal konkret ske ved at videreudvikle konceptet for ”operationelle taskforces” – det, som vi i dag også kender som ”OTF’er”. Herudover skal det ske ved at fastsætte, at Europol – efter anmodning fra en medlemsstat – bør kunne indsætte medarbejdere på den pågældende medlemsstats område for at yde analytisk, operationel, teknisk og kriminalteknisk støtte. Til brug herfor vil Europol skulle oprette en reservepulje af eksperter fra medlemsstaterne til indsættelse af Europol med henblik på operationel støtte.

Endelig indeholder forslaget en udvidelse af listen over forbrydelser, der hører under Europols beføjelser, til også at omfatte overtrædelser af Unionens restriktive foranstaltninger – dvs. overtrædelser af sanktioner. Udvidelsen imødekommer et ønske fra medlemsstaterne om at give Europol mulighed for at bistå dem i bekæmpelsen af overtrædelser af sanktioner, hvilket i dag kun er muligt, hvis der samtidig begås andre overtrædelser, der er omfattet af Europols beføjelser.

[Forslagets betydning for Danmark og Danmarks samarbejde med Europol]

Forslaget er – ligesom Europol-samarbejdet i øvrigt – omfattet af det danske retsforbehold.

Det indebærer for det første, at Danmark ikke deltager i vedtagelsen af forslaget, og for det andet at forordningen ikke bliver bindende for Danmark eller finder anvendelse i Danmark.

Danmark indgik i 2017 en aftale med Europol om operativt og strategisk samarbejde – også kaldet Europol-aftalen.

Forordningsforslaget berører som udgangspunkt ikke samarbejdsaftalen. Dansk politi vil altså fortsat kunne samarbejde med Europol inden for de områder, hvor Europol har kompetence.

Der er dog elementer i forslaget, hvor der er behov for en afklaring af betydningen for Danmarks samarbejde med Europol, hvis forslaget vedtages.

Det gælder for det første, om dansk politi vil kunne få en repræsentant i det foreslåede ”Europæiske Center for Bekæmpelse af Migrantsmugling”.

Uanset om det er tilfældet, er det dog vurderingen, at dansk politi også fremover på baggrund af vores

samarbejdsaftale vil kunne samarbejde og udveksle oplysninger med Europol i forhold til bekæmpelsen af migrantsmugling og menneskehandel.

Det gælder for det andet muligheden for, at Danmark af egen drift kan foreslå oprettelsen af en operationel taskforce (også kaldet OTF'er).

Danmark har i dag samme muligheder som Europol-medlemsstaterne for at oprette og deltage i OTF'er. Det vil regeringen selvfølgelig arbejde for fortsat vil være tilfældet.

I forhold til delen om at Europol skal kunne indsættes efter anmodning fra medlemsstaterne for at yde disse operationel støtte, fremgår det af forslaget, at den del også gælder for tredjelande med en samarbejdsaftale med Europol. Det vil derfor også være noget, som dansk politi vil kunne gøre brug af.

[Afslutning]

Det er klart, at et fuldt medlemskab af Europol ville stille Danmark bedre i kampen mod alvorlig og grænseoverskridende kriminalitet i det hele taget. Et fuldt medlemskab ville derfor være at foretrække.

Når det alligevel ikke er muligt på grund af det danske retsforbehold, vil regeringen under de kommende forhandlinger selvsagt arbejde for, at Danmark fortsat har en så god stilling som muligt i forhold til samarbejdet med Europol.

Det er afgørende for mig som justitsminister, at vi til hver en tid giver dansk politi de bedst mulige betingelser for at bekæmpe kriminalitet – i dette tilfælde migrantsmugling og menneskehandel.

Tak for ordet.